

ÎNCHEIERE

15 iulie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În în componența:

Președintele colegiului,

judecătorul:

Svetlana Filincova,

Judecători:

Dumitru Mardari, Maria Ghervas,

examinînd cererile de revizuire înaintate de Valentina Mîtu și Ștefan Petrache în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Victor Nicoara împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Bis – Engineering” și Ștefan Petrache privind nulitatea actului și încasarea prejudiciului,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 19 iunie 2014, prin care s-a admis apelul declarat de Ștefan Petrache, s-a casat parțial hotărîrea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 29 noiembrie 2013,

C O N S T A T Ă :

La 11 noiembrie 2011 Victor Nicoara a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Bis – Engineering” și Ștefan Petrache privind nulitatea actului și încasarea prejudiciului.

În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că la 31 martie 2008 i-a transmis lui Ștefan Petrache, fost director la SRL „Bis – Engineering”, suma de 73.000 euro în contul achitării apartamentului nr. 13 din blocul locativ nr. 18/5 de pe str. Cuza – Vodă, mun. Chișinău. Ștefan Petrache l-a asigurat că apartamentul îi aparține, însă documentele sînt perfectate pe numele cumnatei sale. Faptul dat fiind confirmat și de către actualul director al SRL „Bis – Engineering” Boris Moraru, cu care a încheiat contractul de investiții.

Ulterior la 12 mai 2008 la solicitarea lui Boris Moraru a mai achitat 10.000 euro pentru parcare, iar mai apoi încă 2.700 euro pentru instalarea curentului electric în

apartament. În anul 2010, fără a-i fi solicitată rezilierea contractului, pîrîții au transmis apartamentul unui alt beneficiar, motivînd prin faptul că el nu a achitat prețul apartamentului.

Reclamantul consideră că a devenit victimă urmare a înrăutățirii relațiilor între Boris Moraru și Ștefan Petrache, care abuzînd de încrederea lui, au obținut transmiterea voită de către el a banilor.

Susține, că a sesizat organele de urmărire penală cu o cerere privind atragerea la răspundere penală a persoanelor, care l-au depozitat de bani în baza art. 190 alin. (5) Codul Penal și că în cadrul urmăririi penale Ștefan Petrache a recunoscut faptul primirii banilor pentru apartament, deaceia atît Ștefan Petrache cît și Boris Moraru au fost scoși de sub urmărire penală pe faptul comiterii infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Codul Penal, pe motiv că între ei și reclamant s-au constatat niște relații civile. Boris Moraru a fost învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 352 alin. (3) Codul Penal.

Prin sentința din 17 mai 2013 Judecătoria Botanica mun. Chișinău l-a achitat pe directorul SRL „Bis – Engineering” Boris Moraru pe motivul lipsei în acțiunile sale a componentei infracțiunii prevăzute de art. 352 alin. (3) Codul Penal. Instanța a constatat că nu s-a confirmat existența unei înțelegeri verbale între Boris Moraru și Ștefan Petrache privitor la transmiterea a două apartamente în contul cedării cotei în construcție și că Ștefan Petrache arbitrar a vîndut unul din aceste apartamente Valentinei Mîțu, iar Valentina Mîțu nu a cesionat drepturile sale asupra apartamentului lui Ștefan Petrache, ultimul neavînd dreptul să-l înstrăineze lui Victor Nicoara.

Victor Nicoara a solicitat rezoluțiunea contractului nr. 49 de vînzare a spațiului locativ în casa nr. 18/5 din str. Cuza Vodă, încheiat între el și SRL „Bis – Engineering”, încasarea din contul SRL „Bis – Engineering” suma de 2.700 euro, cheltuieli legate de instalarea curentului electric și de la Ștefan Petrache a sumei de 73.000 euro, ce constituie prețul achitat integral pentru apartamentul nr. 13 din blocul locativ de pe str. Cuza Vodă, 18/5, mun. Chișinău.

Ulterior Victor Nicoara și-a concretizat pretențiile, renunțînd la cerința privind rezoluțiunea contractului de vînzare a spațiului locativ din motiv că SRL „Bis – Engineering” a rezolvit contractul, dar a solicitat declararea nulității acestui contract, menținînd pretențiile privind încasarea de la SRL „Bis – Engineering” a sumei de 2.700 euro cheltuieli legate de instalarea curentului electric și de la Ștefan Petrache a sumei de 73.000 euro, ce constituie prețul achitat integral pentru apartamentul nr. 13 din blocul locativ de pe str. Cuza Vodă, 18/5, mun. Chișinău.

În cadrul judecării cauzei Victor Nicoara a renunțat și de la acțiunea privind delcararea nulității contractului de vînzare - cumpărare a spațiului locativ.

Prin hotărîrea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 29 noiembrie 2013 s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de către Victor Nicoara. S-a încasat de la SRL „Bis – Engineering” în beneficiul lui Victor Nicoara suma de 2.700 euro în lei moldovenești conform cursului oficial al BNM la data executării hotărîrii, cu titlu de cheltuieli legate de instalarea curentului electric în apartament. S-a declarat nul actul privind înțelegerea de procurare a apartamentului nr. 13 din str. Cuza Vodă, 18/5,

mun. Chișinău cu repunerea părților în poziția inițială și s-a încasat de la Ștefan Petrache în beneficiul lui Victor Nicoara suma de 73.000 euro în lei moldovenești conform cursului oficial al BNM la data executării hotărârii. S-a încasat de la SRL „Bis – Engineering” în beneficiul statului suma de 1.280,29 lei taxa de stat. S-a încasat de la Ștefan Petrache în beneficiul statului suma de 25.000 lei taxa de stat (f.d. 199, 204 – 206 vol. I). În motivarea soluției, instanța de fond a invocat că între Victor Nicoara și Ștefan Petrache a fost încheiat un act juridic privind vânzarea – cumpărarea investiției în construcția apartamentului litigios în urma căruia Victor Nicoară a transmis lui Ștefan Petrache 73.000 euro. La momentul încheierii actului juridic privind vânzarea – cumpărarea investiției în construcția apartamentului Ștefan Petrache nu avea dreptul de proprietate asupra obiectului contractului și nici împuternicire legală pentru a-l încheia în numele vânzătorului, astfel era în imposibilitate de a-l executa conform normelor imperative ale legii.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 03 decembrie 2013 Ștefan Petrache a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe din 29 noiembrie 2013, solicitând casarea hotărârii cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă (f.d. 202 vol. I, f.d. 18 – 21 vol. II).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 19 iunie 2014 s-a admis apelul declarat de Ștefan Petrache, s-a casat parțial hotărârea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 29 noiembrie 2013 în partea în care s-a declarat nul actul privind înțelegerea de procurare a apartamentului nr. 13 din str. Cuza Vodă, 18/5 și s-a dispus încetarea procesului în această parte pe motivul renunțării reclamantului de la acțiune. În rest hotărârea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 29 noiembrie 2013 s-a menținut (f.d. 60 – 66 vol. II). În motivarea soluției instanța de apel a indicat că Victor Nicoara la 05 iunie 2013 prin cerere a renunțat la pretențiile de rezoluțiune și de declarare a nulității actelor juridice, solicitând doar încasarea prejudiciului cauzat. Astfel, instanța de fond, recunoscând nulitatea actului privind înțelegerea de procurare a apartamentului a depășit limitele pretențiilor în acțiune.

Instanța de apel a menținut prevederile privind încasarea sumei de 73.000 euro de la Ștefan Petrache în beneficiul lui Victor Nicoara, motivând că atât în cadrul examinării cauzei penale cât și în cadrul examinării cauzei civile Ștefan Petrache a recunoscut faptul primirii de la Victor Nicoara a sumei de 73.000 euro în contul vânzării apartamentului. Totodată s-a constatat că acești bani n-au intrat în contul proprietarului apartamentului SRL „Bis – Engineering”.

La 28 august 2014 Ștefan Petrache a declarat recurs, solicitând casarea deciziei instanței de apel din 19 iunie 2014 în partea menținerii hotărârei instanței de fond din 29 noiembrie 2013, cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă.

Prin decizia Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție din 26 noiembrie 2014 s-a considerat ca inadmisibilă cererea de recurs declarată de către Ștefan Petrache (f.d. 94 - 98 vol. II).

Valentina Mîțu și Ștefan Petrache au înaintat cereri de revizuire, solicitând casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 19 iunie 2014, cu remiterea cauzei la rejudecare (f.d. 147 – 181 vol. II).

Drept temei de revizuire revizuienții au invocat faptul că prin decizia Curții de Apel Chișinău din 19 iunie 2014 s-a soluționat drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces și anume a Valentinei Mîtu.

La 14 iulie 2015 Ștefan Petrache a înaintat cerere de revizuire suplimentară, solicitînd admiterea revizuirii, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 19 iunie 2014, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de fond.

Conform art. 448 alin. (4) CPC cererile de revizuire împotriva deciziilor curților de apel în privința cărora Curtea Supremă de Justiție a pronunțat încheiere asupra inadmisibilității se examinează de Curtea Supremă de Justiție. Iar conform art. 451 alin. (2) CPC cererea de revizuire se depune la instanța competentă prevăzută la art. 448.

La caz, se constată că decizia Curții de Apel Chișinău din 19 iunie 2014 a fost menținută prin încheierea Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție din 26 noiembrie 2014, prin care s-a declarat cererea de recurs înaintată de Ștefan Petrache ca inadmisibilă.

Prin urmare, competentă să judece cererea de revizuire este Curtea Supremă de Justiție.

Verificînd argumentele revizuiantului, examinînd materialele cauzei în raport cu temeiurile de revizuire prevăzute de art. 449 CPC RM, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ consideră că cererile de revizuire sînt inadmisibile și urmează a fi respinse din următoarele considerente.

Revizuienții au invocat drept temei de revizuire prevederile art. 449 lit. c) CPC “instanța a emis o hotărîre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces” și anume că nu a fost atras în proces în calitate de pîrît Valentina Mîtu, fapt ce a lipsit-o de drepturile asupra apartamentului nr. 13 et. 3 din str. Cuza – Vodă, 18/5 și de dreptul asupra banilor pentru acest apartament.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ conchide că potrivit art. 447 lit. b) CPC sînt în drept să depună cerere de revizuire persoanele care nu au participat la proces, dar care sînt lezate în drepturi prin hotărîrea, încheierea sau decizia judecătorească.

Pornind de la prevederile acestei norme legale Colegiul reține că pentru a fi în posibilitatea depunerii cererii de revizuire, solicitanții trebuie să probeze că hotărîrea, a cărei revizuire o solicită, le lezează drepturile sale. Atunci cînd se invocă temeiul prevăzut de art. 449 lit. c) CPC instanța de judecată urmează să constate dacă persoana, care nu a fost implicată în proces, este subiect al raportului material litigios.

În acest sens urmează a fi prezentate probe pertinente și concludente, iar instanța urmează să constate dacă prin hotărîrea supusă revizuirii, persoanei implicate în proces i-au fost încălcate aceste drepturi.

Colegiul conchide că revizuienții nu au confirmat instanței de judecată existența temeiului prevăzut la art. 449 lit. c) CPC - faptul că prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 26 noiembrie 2014, decizia Curții de Apel Chișinău din 19 iunie 2014 și hotărîrea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 29 noiembrie 2013 au fost lezați în drepturi alte persoane, neimplicate în proces.

Or, obiectul litigiului în cauză este suma de 73.000 euro transmiși în contul achitării apartamentului nr. 13 din blocul locativ nr. 18/5 de pe str. Cuza – Vodă, mun. Chișinău nemijlocit de către Victor Nicoară lui Ștefan Petrache, fără justă cauză.

În cursul examinării cauzei nu s-a confirmat existența unei înțelegeri verbale între Boris Moraru și Ștefan Petrache privitor la transmiterea a două apartamente în contul cedării cotei în construcție și că Ștefan Petrache arbitrar a vândut unul din aceste apartamente Valentinei Mîțu, fapt ce nu lezează drepturile altor persoane.

Colegiul constată că prin revizuirea în sensul declarat se pretinde nu corectarea erorilor judiciare și omisiunilor justiției, dar anularea unei hotărâri irevocabile, fapt care direct contravine atât dispozițiilor legii naționale, cât și celor internaționale.

Astfel, admiterea revizuirii, în circumstanțele descrise ar contravine principiului securității raporturilor juridice, care presupune respectul față de principiul lucrului judecat și ar constitui o violare a art.6 §1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În acest context, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că revizuirea este o cale de atac de retractare și nu de reformare a hotărârii contestate, iar retractarea neîntemeiată a hotărârii contestate poate duce la încălcarea principiului stabilității raporturilor juridice, care înseamnă că soluția definitivă a oricărui litigiu nu trebuie rediscutată fără motive legale. De aceea, legea admite revizuirea numai în cazuri strict determinate, care sînt prevăzute în mod limitativ în art. 449 CPC.

În susținerea opiniei enunțate Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție invocă și *hotărîrea Curții Europene a Drepturilor Omului din 03 martie 2009 în cazul Eugenia și Doina Duca contra Moldovei*, în care Curtea a reiterat că securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului autorității lucrului judecat, care instituie că nici o parte nu este în drept să solicite revizuirea unei hotărâri definitive și obligatorii întru obținerea unei reexaminări și unei noi soluții în cauză. Competența de revizuire a instanțelor superioare ar trebui să fie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare. Revizuirea nu ar trebui apreciată ca un recurs deghizat. O distanțare de la principiul respectiv este justificată doar atunci când este determinată de circumstanțe cu caracterele substanțiale și obligatorii.

Securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului *res judicata* (ibid., § 62), adică principiul caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești. Acest principiu cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii, doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. O derogare de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară, datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare (*Roșca v. Moldova*, citată mai sus, § 25, *Popov nr. 2 vs. Moldova*). Din considerentele menționate, Colegiul consideră că prezenta cerere de revizuire nu poate fi admisă.

Reieşind din cele expuse, în baza art. 449, 453 CPC Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii Supreme de Justiţie

D I S P U N E:

Se resping ca inadmisibile cererile de revizuire declarate de către Valentina Mîtu şi Ştefan Petrache.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedintele colegiului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Dumitru Mardari

Maria Ghervas